

Uchwała nr 1/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 5 stycznia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr LXXXII/739/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Środa Śląska dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr LXXXII/739/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Środa Śląska dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego — z powodu istotnego naruszenia art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1400).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr LXXXII/739/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Środa Śląska dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 7 grudnia 2023 roku.

W badanej uchwale zawarto m.in. następującą regulację:

„§ 1. Ustala się tryb udzielania i rozliczania oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Środa Śląska dla publicznych oraz niepublicznych:

- 1) przedszkoli, w tym specjalnych;
- 2) oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych;
- 3) innych form wychowania przedszkolnego;
- 4) szkół realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki;
- 5) podmiotów oświatowych prowadzących zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze;
- 6) podmiotów oświatowych realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka;

prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego — zwanych dalej »podmiotami oświatowymi«”.

Badając zgodność z prawem przedmiotowej uchwały, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

Wymieniona uchwała w sposób istotny narusza art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1400), dalej zwanej „u.f.z.o”. Z powołanej regulacji ustawowej wynika, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb

udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

Przepis ten wyznacza zakres spraw, które przekazane zostały do uregulowania organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego. Wynika z niego wprost, że organy te upoważnione zostały do ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji, o których mowa w art. 15–21, art. 25, art. 26, art. 28–31a i art. 32 u.f.z.o., tj. dotacji, które w przypadku gminy udzielane są wskazanym w tych przepisach przedszkolom, innym formom wychowania przedszkolnego, szkołom, w tym takim, w których utworzono oddział przedszkolny. Powołane podmioty, jeżeli prowadzą wczesne wspomaganie rozwoju dziecka lub zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, otrzymują z budżetu gminy, na zasadach określonych w art. 15 i art. 30, dotację na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju lub na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Z powyższego wynika, że ustalenie w uchwale Rady Miejskiej w Środzie Śląskiej nr LXXXII/739/23 z dnia 29 listopada 2023 r. zasad udzielania dotacji dla tzw. podmiotów oświatowych, zdefiniowanych w § 1 uchwały, nie znajduje podstaw prawnych. Katalog podmiotów wymienionych w powołanym paragrafie uchwały nie jest tożsamy z zakresem podmiotowym upoważnienia udzielonego organowi stanowiącemu gminy w art. 38 u.f.z.o. W szczególności podkreślenia wymaga, że nie może być traktowany na gruncie tej regulacji jako odrębny podmiot oddział przedszkolny w szkole podstawowej. Nie każdy podmiot prowadzący wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, czy też zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze może też być dotowany z budżetu gminy. Z kolei prowadzenie przez określony podmiot dotowany z budżetu gminy takiej działalności nie powoduje podmiotowego jej wyodrębnienia.

Prawidłowe wskazanie podmiotu, któremu udzielana jest dotacja, nabiera szczególnego znaczenia m.in. w kontekście obowiązków związanych z rozliczeniem dotacji, odpowiedzialności za jej prawidłowe wykorzystanie i rozliczenie, czy też wymogu poddania się kontroli przeprowadzanej przez dotującego. Wobec powyższego wskazania wymaga, że postanowienia badanej uchwały w ww. zakresie są niekonsekwentne. Z § 5 ust. 1 uchwały wynika, że wysokość dotacji ustala się oddzielnie odpowiednio dla każdej szkoły, przedszkola (w tym przedszkola specjalnego) lub innej formy wychowania przedszkolnego na rok budżetowy. Do złożenia Burmistrzowi w każdym miesiącu informacji o faktycznej liczbie uczniów zobowiązany jest organ prowadzący szkołę, przedszkole (w tym przedszkole specjalne) lub inną formę wychowania przedszkolnego (§ 5 ust. 3). Obowiązek sporządzenia i przekazania Burmistrzowi rozliczenia dotacji ma natomiast dotyczyć poszczególnych podmiotów oświatowych wymienionych w § 1 uchwały, a zobowiązanymi do jego wypełnienia są „organy prowadzące dotowane podmioty oświatowe”. Według § 7 ust. 2 i 4 uchwały organowi dotującemu przysługuje prawo kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji przez podmioty oświatowe, o których mowa w § 1 uchwały, te podmioty są też informowane o zamiarze prowadzenia kontroli.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Miejskiej w Środzie Śląskiej przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus